

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Analýza kvality účetní závěrky

Analysis of Financial Report

STUDIJNÍ PROGRAM

Ekonomika a management

STUDIJNÍ OBOR

Řízení a ekonomika průmyslového podniku

VEDOUcí PRÁCE

prof. Ing. Jiří Strouhal, Ph.D.

PETRŮ

MICHALA

2019

I. OSOBNÍ A STUDIJNÍ ÚDAJE

Příjmení:	<u>Peřtů</u>	Jméno:	<u>Michala</u>	Osobní číslo:	<u>469287</u>
Fakulta/ústav:	<u>Masarykův ústav vyšších studií (MÚVS)</u>				
Zadávací katedra/ústav:	<u>Oddělení ekonomických studií</u>				
Studijní program:	<u>Ekonomika a management</u>				
Studijní obor:	<u>Řízení a ekonomika průmyslového podniku</u>				

II. ÚDAJE K BAKALÁŘSKÉ PRÁCI

Název bakalářské práce:
Analýza kvality účetní závěrky

Název bakalářské práce anglicky:
Analysis of Financial Report

Pokyny pro vypracování:
CÍL: Cílem BP je komparace účetní závěrky dle českých účetních standardů a dle Mezinárodní účetních standardů IFRS.
PŘÍNOS: Přínosem práce je identifikovat informační potenciál přílohy k účetní závěrce, která je významným zdrojem klíčových informací pro investora k vytvoření relevantních ekonomických rozhodnutí.
OSNOVA: 1. Úvod, 2. Teoretická část - účetní závěrka, vykazování podle českých účetních standardů a podle IFRS, význam účetní závěrky pro investora, 3. Praktická část - představení společností, analýza účetní závěrky, zhodnocení, 4. Závěr

Seznam doporučené literatury:
DVOŘÁKOVÁ, D. Finanční účetnictví a výkaznictví podle mezinárodních standardů IFRS. Brno: BizBooks, 2017.
SCHOLLEOVÁ, H. Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy. Praha: Grada Publishing, 2017.
STROUHAL, J. Oceňování v účetnictví. Praha: Wolters Kluwer, 2013.
STROUHAL, J. a kol. Zveřejňování obchodních korporací. Praha: Wolters Kluwer, 2016.

Jméno a pracoviště vedoucí(ho) bakalářské práce:
prof. Ing. Jiří Strouhal, Ph.D., MÚVS ČVUT v Praze, oddělení ekonomických studií

Jméno a pracoviště konzultanta(ky) bakalářské práce:

Datum zadání bakalářské práce: 5. 12. 2018 Termín odevzdání bakalářské práce: 5. 5. 2019
Platnost zadání bakalářské práce: 30. 9. 2020

 Podpis vedoucí(ho) práce Podpis vedoucí(ho) ústavu/katedry Podpis děkana(ky)

III. PŘEVZETÍ ZADÁNÍ

<u>27-03-2019</u>	
Datum převzetí zadání	Podpis studenta(ky)

Petrů, Michala. *Analýza kvality účetní závěrky*. Praha: ČVUT 2019. Bakalářská práce.
České vysoké učení technické v Praze, Masarykův ústav vyšších studií.

**MASARYKŮV ÚSTAV
VYŠŠÍCH STUDIÍ
ČVUT V PRAZE**

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem svou bakalářskou práci vypracovala samostatně. Dále prohlašuji, že jsem všechny použité zdroje správně a úplně citovala a uvádím je v příloženém seznamu použité literatury.

Nemám závažný důvod proti zpřístupňování této závěrečné práce v souladu se zákonem č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) v platném znění.

V Praze dne: 21. 08. 2019

Podpis:

Poděkování

Ráda bych tímto poděkovala vedoucímu mé bakalářské práce, prof. Ing. Jiřímu Strouhalovi, Ph.D. za jeho cenné rady a věnovaný čas v průběhu tvorby této práce.

Abstrakt

Bakalářská práce se zabývá tématem účetní závěrky, její kvalitou a využitelností pro investora. Cílem práce je komparace účetní závěrky dle Českých účetních standardů a dle Mezinárodních účetních standardů IFRS. Teoretická část definuje základní pojmy, které souvisí s tématem práce. V praktické části jsou představeny vybrané společnosti a je provedena analýza kvality jejich účetních závěrek a analýza poměrových ukazatelů.

Klíčová slova

účetní závěrka, České účetní standardy, Mezinárodní standardy účetního výkaznictví, investor, analýza, využitelnost

Abstract

The bachelor thesis deals with the topic of financial report, its quality and usefulness of financial report for investor. The goal of the work is to compare financial report according to Czech Accounting Standards and International Financial Reporting Standards. The theoretical part defines basic concepts related to the topic of the work. The practical part presents selected companies, analyses quality of the financial report and financial ratios.

Key words

financial report, Czech Accounting Standards, International Financial Reporting Standards, investor, analysis, usefulness

Obsah

Úvod	5
1 ÚČETNÍ ZÁVĚRKA DLE PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ ČESKÉ REPUBLIKY	7
1.1 Obsah účetní závěrky.....	8
1.2 Výkazy účetní závěrky.....	8
1.2.1 Rozvaha.....	8
1.2.2 Výkaz zisku a ztráty.....	9
1.2.3 Příloha k účetní závěrce.....	10
1.2.4 Přehled o peněžních tocích.....	12
1.2.5 Přehled o změnách vlastního kapitálu.....	13
1.3 Audit a ověření účetní závěrky auditorem.....	13
1.4 Výroční zpráva.....	14
1.5 Zveřejnění účetní závěrky.....	14
2 ÚČETNÍ ZÁVĚRKA DLE MEZINÁRODNÍCH STANDARDŮ ÚČETNÍHO VÝKAZNICTVÍ	15
2.1 Výkazy účetní závěrky.....	16
2.1.1 Výkaz o finanční situaci.....	16
2.1.2 Výkaz o úplném výsledku.....	16
2.1.3 Výkaz změn vlastního kapitálu.....	17
2.1.4 Výkaz o peněžních tocích.....	18
2.1.5 Komentář.....	18
3 KVALITA ÚČETNÍ ZÁVĚRKY A JEJÍ VYUŽITELNOST PRO INVESTORA	19
3.1 Kvalita účetní závěrky podle ČÚS.....	19
3.2 Kvalita účetní závěrky podle IFRS.....	19
3.3 Využitelnost účetní závěrky investorem.....	20
3.3.1 Analýza poměrových ukazatelů.....	20
4 ANALÝZA KVALITY ÚČETNÍ ZÁVĚRKY	23
4.1 Představení společností.....	23
4.1.1 Společnost ABC.....	23
4.1.2 Společnost XYZ.....	23
4.2 Kvalita účetní závěrky.....	24

4.2.1	Věrné a poctivé zobrazení	24
4.2.2	Relevantnost	25
4.2.3	Srozumitelnost a přehlednost.....	25
4.2.4	Srovnatelnost.....	26
4.2.5	Včasnost	27
4.3	Význam a využitelnost účetní závěrky pro investora	28
4.3.1	Analýza poměrových ukazatelů.....	29
4.4	Shrnutí.....	30
Závěr	34
Seznam použité literatury	35
Seznam použitých zkratk	37
Seznam tabulek	38

Úvod

Účetní závěrka je zásadním a někdy jediným ověřeným zdrojem dat o účetní jednotce pro investora. Podstatou účetní závěrky je podávat co nejdělejší informace o účetní jednotce tak, aby podávala věrný a poctivý obraz o předmětu účetnictví a finanční situaci účetní jednotky. Na základě tohoto dokumentu může účetní jednotka získat i jiné druhy financování než z vlastních zdrojů, a tím i získat nové obchodní partnery.

Kvalita účetní závěrky je důležitá zejména pro investory, proto by měla účetní závěrka obsahovat dostatek informací, které potřebují investoři k vytvoření relevantních ekonomických rozhodnutí.

Cílem této bakalářské práce je komparace účetní závěrky dle Českých účetních standardů a dle Mezinárodních účetních standardů IFRS, a definovat informační potenciál přílohy k účetní závěrce, která je významným zdrojem klíčových informací k vytvoření ekonomických rozhodnutí investora. Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Všechny zdroje informací, ze kterých bylo čerpáno, jsou uvedeny na konci práce ve formě literatury, internetových odkazů a legislativy.

Teoretická část je rozdělena na tři kapitoly. První kapitola definuje účetní závěrku sestavenou dle českých účetních pravidel včetně jednotlivých výkazů účetní závěrky, výroční zprávy, auditu a zveřejnění účetní závěrky. Druhá kapitola vymezuje účetní závěrku sestavenou dle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví. Třetí kapitola v teoretické části vysvětluje požadavky na kvalitu účetní závěrky sestavenou dle českých účetních pravidel a dle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví, a dále definuje využitelnost účetní závěrky investorem.

V praktické části jsou představeny dvě společnosti, které byly vybrány pro účely bakalářské práce. Dále byly porovnány účetní závěrky obou společností z hlediska kvality účetní závěrky a její využitelnosti pro investora. Kvalita účetních závěrek byla zkoumána podle pěti aspektů kvality účetní závěrky. Poté byly účetní závěrky porovnávány podle finanční situace společností a následně byla provedena analýza poměrových ukazatelů.

TEORETICKÁ ČÁST

1 ÚČETNÍ ZÁVĚRKA DLE PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ ČESKÉ REPUBLIKY

Dle § 19, zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví (dále jen „zákon o účetnictví“) účetní závěrka obsahuje informace, které poskytují přehled o celkovém hospodaření podniku. Účetní závěrka je určena nejen pro management a zaměstnance podniku, ale například i pro stát, banky, obchodní partnery a investory.

Účetní závěrku sestavují účetní jednotky, které se klasifikují do následujících kategorií (viz tabulka 1) dle § 1b zákona o účetnictví, ve kterých nesmí k rozvahovému dni, což je den, kdy se uzavírají účetní knihy, překračovat dvě a více z níže uvedených hraničních hodnot:

- Aktiva celkem – úhrn aktiv zjištěný z rozvahy
- Čistý obrat – výše výnosů snížená o prodejní slevy, dělená počtem započatých měsíců, po které trvalo účetní období, a vynásobená číslem dvanáct
- Průměrný počet zaměstnanců – průměrný přepočtený evidenční počet zaměstnanců podle metodiky Českého statistického úřadu

Tabulka 1 Klasifikace účetní jednotky

	Aktiva celkem	Čistý obrat	Průměrný počet zaměstnanců
Mikro	9 000 000 Kč	18 000 000 Kč	10
Malá	100 000 000 Kč	200 000 000 Kč	50
Střední	500 000 000 Kč	1 000 000 000 Kč	250
Velká	ostatní účetní jednotky, subjekty veřejného zájmu a vybrané účetní jednotky		

Zdroj: Vlastní zpracování

Dle § 1e zákona o účetnictví v prvním účetním období po svém vzniku či zahájení činnosti se řídí účetní jednotka podle právní úpravy pro takovou kategorii, u níž se dá předpokládat, že do ní bude patřit k rozvahovému dni prvního účetního období. Jestliže účetní jednotka ve dvou po sobě následujících účetních obdobích překročí dvě hraniční hodnoty, tak od začátku následujícího účetního období změní kategorii na tu, do které podle hraničních limitů patří.

Subjekt veřejného zájmu je účetní jednotka se sídlem na území České republiky, která je buďto uvedena v § 19a odst. 1 zákona o účetnictví (vykazuje dle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví), bankou, spořitelním či úvěrním družstvem, pojišťovnou nebo zajišťovnou, penzijní společností, nebo zdravotní pojišťovnou (Strouhal, 2016, str. 14).

Účetní závěrku sestavují účetní jednotky v plném nebo zkráceném tvaru. Účetní jednotky, které nejsou povinny ověřit účetní závěrku auditorem, sestavují účetní závěrku

ve zkrácené tvaru. V plném tvaru ji sestavují střední a velké účetní jednotky a účetní jednotky, které mají povinnost ověření účetní závěrky auditorem.

Účetní závěrka se sestavuje jako řádná, mimořádná nebo mezitímní. Řádná účetní závěrka se sestavuje k rozvahovému dni. Mimořádná účetní závěrka se sestavuje k jinému dni než rozvahovému, například ke dni zániku povinnosti vést účetnictví nebo ke dni předcházejícímu dni vstupu do likvidace atd. Mezitímní účetní závěrka se sestavuje v průběhu účetního období k jinému okamžiku než rozvahovému dni. V mezitímní účetní závěrce se neuzavírají účetní knihy, ale provádí se inventarizace (Strouhal a kol., 2016, str. 19).

1.1 Obsah účetní závěrky

Podle §18 zákona o účetnictví obsahuje účetní závěrka rozvahu, výkaz zisku a ztráty a přílohu, která vysvětluje a doplňuje vybrané informace. Dále zahrnuje i přehled o peněžních tocích a přehled o změnách vlastního kapitálu, jenž sestavují vybrané účetní jednotky, které podléhají statutárnímu auditu. Malé a mikro účetní jednotky nejsou povinny sestavovat přehled o peněžních tocích a přehled o změnách vlastního kapitálu. Subjekty veřejného zájmu nemusí sestavovat přehled o peněžních tocích.

Účetní závěrka musí obsahovat obchodní firmu nebo název a sídlo, identifikační číslo osoby, pokud bylo účetní jednotce přiděleno, právní formu účetní jednotky, popřípadě informaci o tom, že je účetní jednotka v likvidaci, předmět podnikání nebo jiné činnosti, případně účel, pro který byla zřízena, rozvahový den nebo jiný okamžik, k němuž byla účetní závěrka sestavena, okamžik sestavení účetní závěrky a podpisový záznam (Strouhal a kol., 2016, str. 19).

Účetní jednotka sestavuje účetní závěrku v peněžních jednotkách české měny a jednotlivé položky se vykazují v celých tisících Kč. Pokud je výše aktiv větší než 10 miliard Kč, měla by účetní jednotka vykazovat jednotlivé položky v celých milionech Kč.

1.2 Výkazy účetní závěrky

Účetní výkazy jsou dokumenty, jejichž cílem je předat informace o finančně majetkové struktuře podniku, o tvorbě výsledku hospodaření a finanční situaci účetní jednotky.

1.2.1 Rozvaha

„Rozvahou rozumíme statický výkaz zobrazující konečné stavy majetku (aktiv) a dále pasiv k určitému časovému okamžiku – vypovídá tak především o finanční pozici společnosti. Kromě konečného stavu z rozvahy můžeme zjistit rovněž počáteční stav rozvahové položky k začátku účetního období.“ (Strouhal, 2013, str. 169). Aktiva představují majetek podniku a pasiva jsou zdroje, ze kterých byl majetek pořízen. Rozvaha podává přehled o finanční situaci účetní jednotky v peněžním vyjádření a sestavuje se podle tzv. bilančního pravidla, kdy se celková aktiva rovnají celkovým pasivům.

Tabulka 2 Struktura rozvahy dle vyhlášky č. 500/2002 Sb.

AKTIVA		PASIVA	
A.	Pohledávky za upsaný ZK	A.	Vlastní kapitál
B.	Stálá aktiva	A.I.	Základní kapitál
B.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	A.II.	Ážio a kapitálové fondy
B.II.	Dlouhodobý hmotný majetek	A.III.	Fondy ze zisku
B.III.	Dlouhodobý finanční majetek	A.IV.	Výsledek hospodaření minulých let
		A.V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období
		A.VI.	Rozhodnuto o zálohové výplatě podílu na zisku
		B+C	Cizí zdroje
C.	Oběžná aktiva	B.	Rezervy
C.I.	Zásoby	C.	Závazky
C.II.	Pohledávky	C.I.	Dlouhodobé závazky
C.III.	Krátkodobý finanční majetek	C.II.	Krátkodobé závazky
C.IV.	Peněžní prostředky		
D.	Časové rozlišení aktiv	D.	Časové rozlišení pasiv

Zdroj: Vlastní zpracování

Výše aktiv se za běžné období uvádí podle jednotlivých položek neupravená o opravné položky a oprávky (brutto), dále podle výše opravných položek a opravek (korekce) a podle výše aktiv snížených o opravné položky a oprávky (netto). Aktiva za minulé období se uvádějí v netto hodnotě. Pasiva se zobrazují za minulé a běžné období. Položky v nulové výši za minulé a běžné období se neuvádějí.

Účetní jednotky, které nemají povinnost ověření účetní závěrky auditorem, mohou rozvahu sestavovat ve zkráceném rozsahu, která obsahuje pouze položky označené písmeny latinské abecedy a římskými číslicemi. Mikro účetní jednotky sestavují rozvahu ve zkráceném rozsahu a strukturují ji na úroveň písmen latinské abecedy.

1.2.2 Výkaz zisku a ztráty

Výkaz zisku a ztráty zachycuje výsledek hospodaření účetní jednotky a informuje o její finanční výkonnosti. Zahrnuje výnosy a náklady v peněžním vyjádření výsledků hospodaření a spotřeby výrobních faktorů, které věcně a časově souvisí s daným účetním obdobím, nehledě na skutečný stav peněz (Březinová, 2017, str. 62).

Tento výkaz je možné sestavit dvojím způsobem, a to v druhovém či účelovém členění. V druhové členění sleduje jednotlivé náklady z hlediska druhu, např. spotřeba materiálu, služby, odpisy majetku atd., které se do výkazu promítají v okamžiku, kdy byly vynaloženy, prostřednictvím výsledkových účtů. Účelové členění nákladů upřesňuje vztah nákladů k příčině jejich vzniku, tedy za jakým účelem byly vynaloženy, například náklad prodeje, odbyt, správní režie atd. Pokud účetní jednotka sestavuje výkaz zisku a ztráty v účelovém členění, je povinna v příloze uvést i druhové členění nákladů.

Tabulka 3 Výkaz zisku a ztráty

I.	Tržby z prodeje výrobků a služeb
II.	Tržby za prodej zboží
A.	Výkonová spotřeba
B.	Změna stavu zásob vlastní činnosti
C.	Aktivace
D.	Osobní náklady
E.	Úpravy hodnot v provozní oblasti
III.	Ostatní provozní výnosy
F.	Ostatní provozní náklady
*	Provozní výsledek hospodaření (±)
IV. až VII.	Výnosy z finanční činnosti
G. až K.	Náklady z finanční činnosti
*	Finanční výsledek hospodaření
**	Výsledek hospodaření před zdaněním (±)
L.	Daň z příjmů
**	Výsledek hospodaření po zdanění (±)
M.	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům (±)
***	Výsledek hospodaření za účetní období (±)
*	Čistý obrat za účetní období - I.+II.+III.+IV.+V.+VI.+VII.

Zdroj: Vlastní zpracování

Výnosy jsou označeny římskými číslicemi, písmena latinské abecedy představují náklady. Symbol „*“ označuje výpočtové položky, které vznikly jako součet nebo rozdíl jednotlivých výnosových a nákladových položek. Výkaz zisku a ztráty obsahuje údaje za běžné a minulé účetní období.

Výkaz zisku a ztráty ve zkráceném rozsahu sestavují malé a mikro účetní jednotky, které nejsou obchodní společnostmi a nemají povinnost ověření účetní závěrky auditorem. Zahrnuje pouze položky označené římskými číslicemi, písmeny latinské abecedy a výpočtové položky.

1.2.3 Příloha k účetní závěrce

Příloha k účetní závěrce vysvětluje a doplňuje informace obsažené v rozvaze a výkazu zisku a ztráty. Uvádí i skutečnosti, které mohou nastat a není známá jejich přesná výše. Informace v příloze by měly být užitečné, významné, spolehlivé a srozumitelné.

Dle § 39 vyhlášky č. 500/2002 Sb. musí účetní jednotka zveřejnit:

- informace podle § 18 odst. 3 zákona o účetnictví,
- informace o použitých obecných účetních zásadách a metodách, a to hlavně oceňování majetku a závazků, stanovení úprav hodnot majetku, uplatnění při přepočtu údajů v cizích měnách na českou měnu, stanovení reálné hodnoty majetku a závazků,
- informace o použitém oceňovacím modelu pro stanovení reálné hodnoty,

- výši pohledávek a závazků, které mají k rozvahovému dni dobu splatnosti delší než 5 let,
- výši pohledávek a závazků, které jsou kryty věcnými zárukami s uvedením povahy a formy těchto záruk,
- výši záloh, závdavků, zápůjček a úvěrů poskytnutých členům orgánům účetní jednotky včetně úrokové sazby a hlavních podmínek,
- celkovou výši pohledávek a závazků, podmíněných závazků, které nejsou vykázány v rozvaze,
- průměrný počet zaměstnanců v průběhu účetního období.

Malá nebo mikro účetní jednotka, která nemá povinnost ověření účetní závěrky auditorem, musí v příloze uvést informaci o nabytí vlastních akcií nebo vlastních podílů.

Malá nebo mikro účetní jednotka s povinností auditu musí dále zveřejnit u jednotlivých položek dlouhodobých aktiv zůstatky na začátku a na konci účetního období, přírůstky a úbytky během účetního období, výši opravných položek a opravek na začátku a na konci účetního období a jejich zvýšení nebo snížení během účetního období, výši úroků, pokud se účetní jednotka rozhodla, že jsou součástí ocenění majetku, název a sídlo účetní jednotky, která sestavuje konsolidovanou účetní závěrku nejužší skupiny účetních jednotek, ke které účetní jednotka jako konsolidovaná účetní jednotka patří a povahu a obchodní účel operací účetní jednotky, které nejsou zahrnuty v rozvaze.

Střední a velké účetní jednotky musí navíc podle § 39 vyhlášky č. 500/2002 Sb. zveřejnit počet a jmenovitou hodnotu či účetní hodnotu vydaných akcií během účetního období, informace o vyměnitelných dluhopisech, informace o navrhovaném rozdělení zisku i vypořádání ztráty, výši odložené daně na konci období včetně jejího vývoje, informace o přepočteném počtu zaměstnanců v průběhu účetního období, výši odměn přiznaných za účetní období členům orgánů účetní jednotky, povahu a obchodní účel operací účetní jednotky, které nejsou zahrnuty v rozvaze, informace o transakcích, které účetní jednotka uzavřela se spřízněnou stranou a které nebyly uzavřeny za běžných tržních podmínek, název a sídlo konsolidovaných či přidružených účetních jednotek s uvedením výše podílu na základním kapitálu, pokud by ale toto zveřejnění z dané skupiny mohlo účetní jednotku poškodit, pak tuto informaci nemusí zveřejňovat, ale musí uvést, že tuto informaci nezveřejnila v příloze (Strouhal, 2016, str. 91).

Velká účetní jednotka navíc musí podle § 39 vyhlášky č. 500/2002 Sb. zveřejnit informace o rozčlenění tržeb podle segmentu – kategorie činnosti, zeměpisné trhy. Pokud by tyto informace mohly účetní jednotku poškodit, nemusí je uvádět, ale musí o tom informovat v příloze. Dále účetní jednotka uvádí celkové odměny účtované auditorem za povinný audit roční účetní závěrky a celkové odměny účtované auditorem za jiné ověřovací služby, za daňové poradenství a jiné neauditorské služby. Tyto informace nemusí účetní jednotka uvádět, pokud jsou obsaženy v konsolidované účetní závěrce a stanovené informace jsou uvedeny v příloze ke konsolidované účetní závěrce.

1.2.4 Přehled o peněžních tocích

Přehled o peněžních tocích informuje o příjmech a výdajích peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů (krátkodobý likvidní finanční majetek) vypovídá o schopnosti účetní jednotky vytvářet peníze. Sleduje vývoj peněžní situace účetní jednotky.

Tabulka 4 Struktura přehledu o peněžních tocích

P.	Stav peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů na začátku účetního období
Z.	Účetní zisk nebo ztráta před zdaněním
A.1.	Úpravy o nepeněžní operace
A.*	Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním a změnami pracovního kapitálu
A.2.	Změny stavu nepeněžních složek pracovního kapitálu
A.**	Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním
A.3.	Vyplacené úroky (-)
A.4.	Přijaté úroky (+)
A.5.	Zaplacená daň z příjmů a za doměrky daně za minulá období (-)
A.6.	Přijaté podíly na zisku (+)
A.***	Čistý peněžní tok z provozní činnosti
B.1.	Výdaje spojené s nabytím stálých aktiv
B.2.	Příjmy z prodeje stálých aktiv
B.3.	Zápůjčky a úvěry spřízněným osobám
B.***	Čistý peněžní tok vztahující se k investiční činnosti
C.1.	Dopady změn dlouhodobých závazků na peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty
C.2.	Dopady změn vlastního kapitálu na peněžní prostředky a ekvivalenty
C.***	Čistý peněžní tok vztahující se k finanční činnosti
F.	Čisté zvýšení nebo snížení peněžních prostředků
R.	Stav peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů na konci účetního období

Zdroj: Vlastní zpracování

Struktura přehledu o peněžních tocích dle Českých účetních standardů (ČÚS) číslo 23 je zobrazena v tabulce 4, člení se do třech oblastí – provozní činnost, investiční činnost a finanční činnost. Provozní činnost zahrnuje základní výdělečné činnosti účetní jednotky a ostatní činnosti, které nelze zařadit do investiční a finanční činnosti. Investiční činnost představuje pořízení a prodej dlouhodobého majetku, případně činnost související s poskytováním úvěrů, zápůjček a výpomocí, které nejsou považovány za provozní činnost. Účetní případy, které způsobují změny ve velikosti vlastního kapitálu či dlouhodobých závazků patří do finanční činnosti. Přehled o peněžních tocích se sestavuje za minulé a běžné účetní období (Šteker, Otrusínová, 2016, str. 241).

Dle § 42 vyhlášky 500/2002 Sb. je možné peněžní toky z provozní činnosti vykázat přímou nebo nepřímou metodou. Přímá metoda zobrazuje skutečný pohyb peněžních prostředků, tj. příjmů a výdajů. Při použití nepřímé metody se výsledek hospodaření před zdaněním upraví o nepeněžní operace, změny stavu zásob, změny stavu

pohledávek, změny stavu krátkodobých závazků a o položky, které patří do finanční a investiční činnosti (Strouhal, 2016, str. 92).

1.2.5 Přehled o změnách vlastního kapitálu

„Přehled o změnách vlastního kapitálu informuje o zvýšení či snížení jednotlivých složek vlastního kapitálu mezi běžným a minulým účetním obdobím, přičemž společnost dále musí vyčíslit vyplacené dividendy a zdroje, ze kterých bylo čerpáno.“ (Strouhal, 2013, str. 188). Sestavují ho pouze střední a velké účetní jednotky. Cílem přehledu o změnách vlastního kapitálu je vysvětlit u každé položky vlastního kapitálu, kromě výsledku hospodaření, který je podrobně uveden ve výkazu zisku a ztráty, rozdíl mezi počátečním a konečným stavem. Struktura přehledu o změnách vlastního kapitálu může být následující, například základní kapitál, vlastní akcie a vlastní obchodní podíly, kapitálové fondy, fondy ze zisku, výsledek hospodaření minulých let, výsledek hospodaření běžného účetního období, rozhodnutí o zálohách na výplatu podílů na zisku. U těchto položek se zachycují počáteční stavy, přírůstky, úbytky a konečné stavy položek vlastního kapitálu za běžné a minulé období.

1.3 Audit a ověření účetní závěrky auditorem

Audit účetních výkazů slouží k ověření, zda účetní výkazy podávají věrné a poctivé zobrazení o finanční a majetkové situaci účetní jednotky, nezávislým externím odborníkem (auditorem). Výsledkem auditu je zpráva auditora, která obsahuje označení příjemce, vyjádření odpovědnosti statutárního orgánu účetní jednotky za účetní závěrku, informace o rozsahu auditu, výrok auditora k účetní závěrce – výrok bez výhrad, výrok s výhradou, záporný výrok a odmítnutí výroku (Strouhal, 2016, str. 21). Cílem auditu je zabezpečit důvěryhodnost účetních informací zveřejňovaných v účetní závěrce a výroční zprávě a zjistit významné nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou.

Povinnost ověření účetní závěrky mají dle § 20 zákona o účetnictví:

- velké účetní jednotky s výjimkou vybraných účetních jednotek, které nejsou subjekty veřejného zájmu,
- střední účetní jednotky,
- malé účetní jednotky, pokud jsou akciovými společnostmi nebo svěřenskými fondy podle občanského zákoníku a k rozvahovému dni účetního období, za něž se účetní závěrka ověřuje, a účetního období bezprostředně předcházejícího, překročily nebo již dosáhly alespoň jednu z uvedených hodnot:
 - aktiva celkem 40 mil. Kč,
 - roční úhrn čistého obrátu 80 mil. Kč,
 - průměrný počet zaměstnanců v průběhu účetního období 50,
- ostatní malé účetní jednotky, pokud k rozvahovému dni účetního období, za něž se účetní závěrka ověřuje, a účetního období bezprostředně předcházejícího, překročily nebo již dosáhly alespoň dva z výše uvedených limitů.

1.4 Výroční zpráva

Výroční zpráva obsahuje ucelené, vyvážené a komplexní informace o vývoji výkonnosti účetní jednotky, jejích činnostech a hospodářském postavení. Účetní jednotky s povinností ověřit účetní závěrku auditorem, sestavují i výroční zprávu, která obsahuje finanční i nefinanční informace. Finančními informacemi jsou účetní závěrka a zpráva auditora, nefinanční část výroční zprávy obsahuje například události, které nastaly po rozvahovém dni a jsou významné, dále aktivity v oblasti výzkumu a vývoje, aktivity v oblasti životního prostředí a pracovněprávních vztahů atd. (Březinová, 2017, str. 161).

1.5 Zveřejnění účetní závěrky

Účetní jednotky zapsané ve veřejném rejstříku mají povinnosti zveřejňovat účetní závěrku uložení do sbírky listin. Účetní jednotky s povinností ověření účetní závěrky auditorem zveřejňují ověřenou účetní závěrku a výroční zprávu do 30 dnů po jejich schválení nejvyšším orgánem účetní jednotky, nejpozději ale do 12 měsíců od rozvahového dne zveřejňované účetní závěrky, i v případě, že nebyly řádně schváleny. Ostatní účetní jednotky musí zveřejnit účetní závěrku a výroční zprávu nejpozději do 12 měsíců od rozvahového dne. (Strouhal, 2016, str. 25). Tabulka 5 zobrazuje, jaké účetní výkazy musí jednotlivé účetní jednotky zveřejnit, a v jakém rozsahu.

Tabulka 5 Rozsah účetní závěrky

Výkaz		Kategorie účetní jednotky
Rozvaha	v plném rozsahu	velká, střední, malá a mikro s povinným auditem
	ve zkráceném rozsahu – na úroveň písmen a římských číslic	malá bez povinného auditu
	ve zkráceném rozsahu	mikro bez povinného auditu
Výkaz zisku a ztráty	v plném rozsahu	všechny obchodní společnosti a ostatní subjekty – velká, střední a malá a mikro s povinným auditem
	ve zkráceném rozsahu	malá a mikro účetní jednotka, pokud není obchodní společností a nemá povinnost auditu
Přehled o peněžních tocích		obchodní společnosti (mimo banky, spořitelní a úvěrní družstva, pojišťovny a zajišťovny), velká a střední
Přehled o změnách ve vlastním kapitálu		všechny obchodní společnosti velká, střední
Příloha	v plném rozsahu	velká, střední, malá a mikro s povinným auditem
	v minimálním rozsahu podle vyhlášky č. 500/2002 Sb.	malá a mikro bez povinného auditu

Zdroj: Vlastní zpracování

2 ÚČETNÍ ZÁVĚRKA DLE MEZINÁRODNÍCH STANDARDŮ ÚČETNÍHO VÝKAZNICTVÍ

Účetní závěrka dle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví (IFRS) vyjadřuje finanční situaci a finanční výkonnost jednotky. Dle standardu IAS 1 – Sestavování a zveřejňování účetní závěrky (dále jen „IAS 1“) je cílem účetní závěrky poskytnout informace o finanční situaci, finanční výkonnosti a peněžních tocích účetní jednotky uživatelům, které tyto informace potřebují při ekonomických rozhodováních. Sestavuje se na aktuální bázi a zobrazuje skutečnosti v období, se kterým věcně a časově souvisí.

Hlavní uživatelé účetní závěrky sestavené dle IFRS jsou investoři, kteří poskytují účetní jednotce své peněžní prostředky, a proto potřebují znát informace o finanční situaci účetní jednotky, aby se mohli rozhodovat, zda investici provést či nikoliv.

Úplná sada účetní závěrky obsahuje:

- výkaz o finanční situaci,
- výkaz o úplném výsledku,
- výkaz změn vlastního kapitálu,
- výkaz o peněžních tocích,
- komentář, který obsahuje přehled podstatných účetních pravidel a další vysvětlující poznámky.

Některé účetní jednotky dále sestavují výkaz o finanční situaci, který zobrazuje hlavní ukazatele finanční výkonnosti účetní jednotky a její finanční pozice. Dále může obsahovat přehled hlavních faktorů a vlivů určující finanční výkonnost, zdroje financování společnosti a cílovém poměru závazků k vlastnímu kapitálu a zdroje společnosti, které nejsou ve výkazu o finanční situaci zachyceny v souladu s IFRS (Strouhal, 2013, str. 188).

V účetní závěrce musí být informace o názvu účetní jednotky nebo jiné způsoby identifikace, zda účetní závěrka pokrývá jednotlivou účetní jednotku nebo skupinu účetních jednotek, datum konce účetního období, měnu, ve které vykazuje a úroveň zaokrouhlení použitou v účetní závěrce.

Účetní jednotka si může sama stanovit formu, strukturu a rozsah účetních výkazů, je ale třeba dodržet minimum položek stanovených pro zveřejnění. Pro sestavení účetní závěrky je nutné, aby si účetní jednotka stanovila funkční měnu, ve které bude vykazovat. Funkční měna by měla být stanovena na základě ekonomického prostředí, ve kterém účetní jednotka působí, a v němž z velké části tvoří a vydává peněžní prostředky (Dvořáková, 2017, str. 75).

2.1 Výkazy účetní závěrky

2.1.1 Výkaz o finanční situaci

Obecné požadavky na sestavení výkazu o finanční situaci neboli rozvaze lze nalézt ve standardu IAS 1, který ale nestanovuje konkrétní formát, jak by tento výkaz měl vypadat, pouze obsahuje návod ke klasifikaci aktiv a závazků. Položky, které musí účetní jednotka minimálně vykázat, jsou zobrazeny v následující tabulce.

Tabulka 6 Položky zveřejňované v rozvaze

Aktiva	Pasiva
Pozemky, budovy a zařízení	Emitovaný kapitál a rezervní fondy
Investice do nemovitostí	Menšinový podíl
Nehmotná aktiva	
Investice oceňované ekvivalenční metodou	Rezervy
Odložené daňové pohledávky	Odložené daňové závazky
Finanční aktiva (nezahrnutá do jiných vyjmenovaných položek)	Finanční závazky (nezahrnuté v jiných položkách)
Pohledávky z titulu běžných daní	Závazky z titulu běžných daní
Biologická aktiva	Obchodní a jiné závazky
Aktiva držená k prodeji (podle IFRS 5)	Závazky, které jsou součástí celků určených k prodeji (podle IFRS 5)
Zásoby	
Obchodní a jiné pohledávky	
Peníze a peněžní ekvivalenty	

Zdroj: Dvořáková, 2017, str. 92

Aktiva a závazky členíme na dlouhodobé a krátkodobé. Krátkodobá aktiva a závazky jsou splatné nebo realizovatelné za dobu kratší než dvanáct měsíců ode dne sestavení rozvahy a dlouhodobá aktiva a závazky jsou splatné a realizovatelné za dobu delší než dvanáct měsíců. V některých případech standard povoluje použít klasifikaci podle likvidity, a to v případě, že tento způsob bude srozumitelnější a relevantnější než klasifikace aktiv a závazků na dlouhodobé a krátkodobé.

Přehled o finanční situaci je možné sestavit v horizontální či ve vertikální formě, standard ale neurčuje formát výkazu, který musí účetní jednotka použít, záleží tedy na ní, jaký formát použije, má pouze povinnost členit aktiva a závazky na dlouhodobá a krátkodobá.

2.1.2 Výkaz o úplném výsledku

Výkaz o úplném výsledku neboli výkaz zisku a ztráty informuje o výkonnosti účetní jednotky, a zahrnuje všechny náklady, výnosy a změny ve vlastním kapitálu, které ovlivňují výši zisku či ztráty v účetním období. Na rozdíl od ČÚS účetní jednotka sestavuje buď

jeden výkaz o úplném výsledku hospodaření, který obsahuje výnosy a náklady a jejich dopad do výsledku hospodaření, nebo sestavuje dva výkazy. Výsledovku, která zobrazuje transakce ovlivňující výsledek hospodaření a výkaz o úplném výsledku hospodaření, jenž obsahuje kapitálově účtované transakce. Oba výkazy na sebe navazují a doplňují se (Dvořáková, 2017, str. 322).

Ve výkazu o úplném výsledku nalezneme pojmy ostatní úplný výsledek hospodaření a úplný výsledek hospodaření. Ostatní výsledek hospodaření je rozdíl mezi čistým ziskem uvedeným ve výkazu o úplném výsledku a úplným výsledkem hospodaření. Úplný výsledek hospodaření zobrazuje celkovou změnu vlastního kapitálu na základě všech transakcí a událostí, kromě těch, které provedli vlastníci z jejich vlastního podílu.

V určitých případech standard vyžaduje významné položky výsledovky i ostatních součástí úplného výsledku hospodaření zveřejnit odděleně. Účetní jednotka v příloze nebo přímo ve výkazu zveřejní analýzu nákladů v druhovém nebo v účelovém členění. Účetní jednotka je povinna uvést hospodářský výsledek za účetní období a úplný výsledek celkem za účetní období připadající menšinovému podílu a vlastníkům mateřské společnosti (Strouhal, 2013, str. 191).

Výkaz je možné sestavit v horizontální i ve vertikální formě stejně jako výkaz o finanční situaci. Náklady lze členit podle druhu a podle účelu. Pokud účetní jednotka používá účelové členění nákladů, má povinnost uvést informace o druhovém členění nákladů. Všechny účetní jednotky vykazující podle IFRS musí pro daňové účely vykazat výsledek hospodaření před zdaněním podle ČÚS. Jestliže vznikne rozdíl mezi použitím IFRS a mezi účtováním podle ČÚS, musí účetní jednotka doložit rozdíly způsobené z odlišného účtování jednotlivých účetních případů a vykazání výsledku hospodaření před zdaněním a výsledku hospodaření podle IFRS (Strouhal, 2013, str. 66).

2.1.3 Výkaz změn vlastního kapitálu

Výkaz změn vlastního kapitálu informuje o počátečním a konečném stavu položek vlastního kapitálu zveřejněného ve výkazu o finanční situaci či v komentáři k účetním výkazům, dále přináší informace o přírůstcích a úbytcích položek vlastního kapitálu v účetním období.

Dle IAS 1 musí účetní jednotka ve výkazu změn vlastního kapitálu zveřejnit:

- celkový úplný výsledek hospodaření za období, odděleně zobrazující celkové částky připadající vlastníkům mateřské společnosti a nekontrolním podílům;
- pro každou komponentu vlastního kapitálu dopady retrospektivní aplikace nebo retrospektivního přepočtu vykázaných podle IAS 8 a
- pro každou komponentu vlastního kapitálu sesouhlasení účetní hodnoty na počátku a na konci období s odděleným zveřejněním změn vyplývajících z hospodářského výsledku, ostatního úplného výsledku hospodaření a transakcí s vlastníky jednajícími v rámci své pravomoci jako vlastníci, zobrazující odděleně

vklady vlastníků a výplaty vlastníkům a změny ve vlastnických podílech v dceřiných společnostech, které nevedou ke ztrátě ovládaní.

2.1.4 Výkaz o peněžních tocích

Standard IAS 7 – Výkaz peněžních toků (dále jen „IAS 7“) uvádí, že výkaz o peněžních tocích obsahuje informace o peněžních tocích účetní jednotky, které poskytují údaje o schopnosti účetní jednotky vytvářet peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty. Sleduje se hlavně, jak účetní jednotky vytváří a užívají peněžní prostředky. Výkaz o peněžních tocích se člení na provozní činnost, investiční činnost a financování. Provozní činnost obsahuje hlavní výdělečné činnosti účetní jednotky. Investiční činnost zobrazuje nabývání a pozbyvání dlouhodobých aktiv, které budou sloužit k vytváření zisku a peněžních toků v budoucnosti. Financování představuje činnosti, které vedou ke změnám výše a struktury vlastního kapitálu.

Stejně jako podle ČÚS může účetní jednotka sestavit výkaz o peněžních tocích z provozní činnosti přímou a nepřímou metodou. Standard IAS 7 doporučuje použití přímé metody, která je ale v praxi obtížněji použitelná. Při použití přímé metody účetní jednotka získá informace o peněžních příjmech a výdajích z účetních záznamů nebo úpravou tržeb z prodeje, nákladů prodeje a jiných položek ve výkaze o úplném výsledku o změny stavu zásob, provozních pohledávek a závazků, jiné nepeněžní položky a jiné položky, které se stávají investičními nebo finančními peněžními toky. Významné informace důležité pro pochopení finanční pozice a likvidity zveřejní účetní jednotka v komentáři k účetní závěrce.

2.1.5 Komentář

Komentář k účetní závěrce umožňuje lepší porozumění účetním výkazům. Musí obsahovat informace o zpracování účetní závěrky a konkrétních účetních pravidlech. Dále obsahuje informace vyžadované IFRS, které nejsou ve výkazu o finanční situaci, výkazu o úplném výsledku a výkazu o peněžních tocích, ale jsou důležité pro jejich pochopení. Dále dle IAS 1 musí účetní jednotka v komentáři uvést informace o důležitých předpokladech a zdrojích nejistoty v budoucnosti.

Obvykle jsou informace v komentáři zveřejněny v následujícím pořadí:

- prohlášení o shodě s IFRS,
- souhrn použitých účetních pravidel,
- doplňující informace o položkách prezentovaných v účetních výkazech, a to v pořadí, v němž jsou v těchto výkazech jednotlivě uvedeny,
- ostatní zveřejnění.

3 KVALITA ÚČETNÍ ZÁVĚRKY A JEJÍ VYUŽITELNOST PRO INVESTORA

Kapitola 3 se věnuje kvalitě účetní závěrky podle ČÚS a kvalitě účetní závěrky podle IFRS, které jsou velmi podobné. Dále se kapitola zaměřuje na význam a využitelnost účetní závěrky pro investora, kterému slouží účetní závěrka, jako zdroj informací k vytvoření relevantních ekonomických rozhodnutí.

3.1 Kvalita účetní závěrky podle ČÚS

Kvalitativní požadavky na účetní závěrku upravuje § 7 zákona o účetnictví, podle kterého mají účetní jednotky povinnost sestavit účetní závěrku srozumitelně tak, aby podávala věrný a poctivý obraz o předmětu účetnictví a finanční situaci účetní jednotky. Zobrazení je věrné, pokud odpovídá skutečnému stavu, kterého bylo dosaženo v souladu s účetními metodami, jejichž použití stanovuje zákon. Zobrazení je poctivé, pokud byly použity účetní metody, které vedou k dosažení věrnosti. Obsah účetní závěrky by měl odpovídat skutečnému stavu a být v souladu s účetními metodami, které stanovuje zákon o účetnictví, aby na základě informací z účetní závěrky bylo možné činit relevantní ekonomická rozhodnutí.

Dále se požaduje, aby informace v účetní závěrce byly:

- srozumitelné – informace se považuje za srozumitelnou, pokud ji je možné porozumět a srovnat s dalšími údaji v účetní závěrce
- relevantní – nesou potřebné a užitečné informace, a lze u nich předpokládat, že by jejich neuvedení nebo chybné uvedení mohlo ovlivnit úsudek uživatele
- spolehlivé – informace je spolehlivá, pokud je správná a podává věrný a poctivý obraz a je-li úplná a včasná
- srovnatelné – informace je srovnatelná, pokud účetní jednotka vykazuje údaje za minulé období za účelem její srovnatelnosti s vykazovanými údaji za běžné účetní období
- objektivní – informace jsou získány na základě ověřitelných informací, které je možné ověřit (Březinová, 2017, str. 57).

Kvalitu účetní závěrky lze posuzovat z různých hledisek. Hlavně se sleduje kvalita obsahu, tedy zda účetní závěrka obsahuje poctivé a věrné informace, které jsou srovnatelné, spolehlivé a kompletní. Dále se sleduje srozumitelnost a přesnost informací.

3.2 Kvalita účetní závěrky podle IFRS

Požadavky na kvalitu účetní závěrky dle IFRS jsou obsaženy v koncepčním rámci, jenž stanovuje kvalitativní charakteristiky účetní závěrky, podle kterých musí účetní závěrka obsahovat věrné, úplné a relevantní informace. Informace je věrná, pokud je úplná,

neutrální a bez chyby. Relevantnost informace se posuzuje z hlediska významnosti. Významná informace je důležitá pro uživatele a ovlivňuje jeho rozhodnutí.

Další kvalitativní požadavky:

- srovnatelnost – uživatelé jsou schopni rozpoznat a porozumět podobnostem a rozdílům mezi účetními informacemi
- ověřitelnost – umožňuje uživatelům zkontrolovat správnost účetních informací zveřejněných v účetní závěrce
- včasnost – účetní jednotka musí včas podat informace v okamžiku, kdy jsou uživatelé ještě schopni ovlivnit jejich ekonomické rozhodnutí
- srozumitelnost – umožňuje uživatelům porozumět informacím v účetní závěrce (Jílek, 2018, str. 39).

3.3 Využitelnost účetní závěrky investorem

Na základě informací z účetní závěrky se investor rozhoduje, zda je pro něj výhodné investovat nebo nikoliv. Aby se mohl investor relevantně rozhodnout, musí analyzovat účetní závěrku a provést analýzu poměrových ukazatelů. Díky této analýze získá investor informace o finanční situaci podniku, na jejichž základě se investor rozhoduje.

Základní účetní výkazy pro tvorbu ekonomických rozhodnutí investora jsou rozvaha a výkaz zisku a ztráty, které poskytují prvotní pohled na finanční situaci podniku. Další důležité účetní výkazy pro investora jsou přehled o peněžních tocích a výkaz o změnách vlastního kapitálu. Ale nejdůležitějším účetním výkazem pro investora je příloha, která vysvětluje a doplňuje informace obsažené v rozvaze a výkazu zisku a ztráty.

Rozvaha zobrazuje strukturu a výši aktiv a pasiv a jejich vývoj, kde investor sleduje hlavně strukturu a stav majetku, zdroje financování a finanční situaci, které tvoří základní informace pro finanční analýzu. Výkaz zisku a ztráty obsahuje informace o vložených prostředcích a o jejich způsobu zhodnocení. Přehled o peněžních tocích informuje o vlivu provozní, investiční a finanční činnosti na peněžní prostředky. Investor sleduje tvorbu a použití peněžních prostředků, a zda je účetní jednotka schopna vytvořit tolik peněžních prostředků, kolik potřebuje ke svému bezproblémovému fungování.

3.3.1 Analýza poměrových ukazatelů

Analýza poměrových ukazatelů patří mezi nejpoužívanější metody k získání informací o finančním zdraví podniku. Prostřednictvím této analýzy je možné sledovat základní finanční charakteristiky účetní jednotky v čase, ale umožňuje i porovnat finanční situace srovnatelných účetních jednotek, je tedy důležitým zdrojem informací pro investora. Pro účely této bakalářské práce byly vybrány následující poměrové ukazatele.

První skupinou jsou ukazatele rentability, které srovnávají vytvořený zisk s vynaloženými prostředky na jeho tvorbu. Informace k výpočtu těchto ukazatelů jsou zveřejněny v rozvaze a ve výkazu zisku a ztráty (Scholleová, 2017, str. 177).

Důležitým ukazatelem je rentabilita celkového kapitálu (ROA), která srovnává zisk před zdaněním a před úhradou úroků (EBIT) s celkovým vloženým kapitálem.

$$ROA = EBIT/aktiva$$

Dalším ukazatelem rentability je rentabilita vlastního kapitálu (ROE), která zobrazuje vztah mezi čistým ziskem a vlastním kapitálem.

$$ROE = \text{čistý zisk}/\text{vlastní kapitál}$$

Rentabilita tržeb (ROS) vyjadřuje vztah mezi čistým ziskem a tržbami, tedy kolik čistého zisku přinese jedna koruna tržeb.

$$ROS = \text{čistý zisk}/\text{tržby}$$

Ukazatele likvidity ukazují schopnost podniku dostat svým závazkům. Účetní jednotka potřebuje mít dostatek aktiv, které lze relativně rychle přeměnit na peníze. Nízká likvidita vede k platební neschopnosti, naopak vysoká likvidita snižuje výnosnost podniku.

Běžná likvidita informuje, kolikrát je podnik schopen zaplatit svým věřitelům. Doporučená hodnota běžné likvidity je 1,8 – 2,5.

$$\text{běžná likvidita} = \text{oběžná aktiva}/\text{krátkodobé závazky}$$

Pohotová likvidita je podobná běžné likviditě, ale je snížena o zásoby, tedy o nejméně likvidní část oběžných aktiv. Doporučená hodnota je 1 – 1,5.

$$\text{pohotová likvidita} = (\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby})/\text{krátkodobé závazky}$$

Okamžitá likvidita ukazuje, do jaké míry je účetní jednotka schopna hradit své krátkodobé závazky z peněžních prostředků. Doporučená hodnota je 0,2 – 0,5.

$$\text{okamžitá likvidita} = \text{finanční majetek}/\text{krátkodobé závazky}$$

Ukazatele zadluženosti srovnávají vlastní a cizí zdroje a zaobírají se i schopností hradit náklady dluhu. V některých případech je lepší využít cizí zdroje, protože mohou přinášet větší výnos než náklady na ně vynaložené (Strouhal, 2013, str. 212).

Celková zadluženost zobrazuje poměr mezi dluhy a jejími celkovými zdroji. Doporučená hodnota je menší než 50 %.

$$\text{celková zadluženost} = \text{celkové dluhy}/\text{celková aktiva}$$

Ukazatel úrokového krytí ukazuje, zda je účetní jednotka schopna ze zisku před zdaněním a před úhradou úroků uhradit nákladové úroky.

$$\text{úrokové krytí} = EBIT/\text{nákladové úroky}$$

PRAKTICKÁ ČÁST

4 ANALÝZA KVALITY ÚČETNÍ ZÁVĚRKY

V praktické části bakalářské práce bude provedena analýza kvality účetní závěrky. Pro analýzu byly vybrány dvě akciové společnosti (viz následující podkapitola) se sídlem v České republice. Kvalita účetních závěrek bude posouzena i z pohledu využitelnosti účetní závěrky pro investora, pro kterého je účetní závěrka důležitým zdrojem informací.

4.1 Představení společnosti

Pro analýzu kvality účetní závěrky byly vybrány následující akciové společnosti. Jedna z nich vykazuje v souladu s českými účetními pravidly a druhá v souladu s Mezinárodními standardy účetního výkaznictví.

4.1.1 Společnost ABC

Společnost ABC je česká akciová společnost provozující telekomunikační služby. Sídlo společnosti se nachází v Praze a působí na českém trhu více než 20 let. Hlavním předmětem podnikání je provoz veřejné mobilní komunikační sítě, veřejné pevné komunikační sítě a poskytování mobilní komunikační služby, pevné komunikační služby a šíření televizního signálu v rozsahu na základě podmínek osvědčení českého telekomunikačního úřadu. Společnost ABC má dceřinou společnost, tudíž její účetní závěrka souvisí s konsolidovanou účetní závěrkou. Společnost zaměstnává 3 498 zaměstnanců, z toho 64 % mužů a 36 % žen, klasifikuje se jako velká účetní jednotka.

Společnost ABC sestavuje účetní závěrku v souladu s Mezinárodními standardy účetního výkaznictví v milionech korun českých a je kótovaná na burze cenných papírů. Účetním obdobím společnosti je kalendářní rok, předmětem analýzy je účetní závěrka za období 1. ledna 2017 – 31. prosince 2017. Výroční zpráva za rok 2017 má 146 stran včetně účetní závěrky.

4.1.2 Společnost XYZ

Společnost XYZ je akciová společnost provozující telekomunikační služby, která má sídlo v Praze a působí na českém trhu 20 let. Společnost podniká v oblasti elektronických komunikací s využitím veřejné mobilní telefonní sítě. Její hlavní předmět podnikání je poskytování telekomunikačních služeb. Zaměstnává 1 513 zaměstnanců, čímž se klasifikuje jako velká účetní jednotka.

Společnost XYZ vykazuje účetní závěrku v souladu s českými účetními předpisy v milionech korun českých. Společnost má jako účetní období hospodářský rok, který začíná 1. dubna a končí 31. března. Pro účely bakalářské práce byla analyzována účetní závěrka za účetní období 1. dubna 2017 – 31. března 2018. Výroční zpráva včetně účetní závěrky za analyzované období obsahuje 36 stran.

4.2 Kvalita účetní závěrky

Kvalita účetní závěrky bude analyzována podle pěti aspektů – věrné a poctivé zobrazení, relevantnost, srozumitelnost a přehlednost, srovnatelnost a včasnost. Informace v účetní závěrce musí být správné a zobrazeny tak, aby nezkreslovaly vykazované informace v účetní závěrce, a tím neovlivňovaly úsudek investora. Dále musejí být informace seřazeny v určité logické posloupnosti a zobrazeny tak, aby se v nich uživatel vyznal a mohl s účetní závěrkou snadno pracovat.

4.2.1 Věrné a poctivé zobrazení

Spolehlivost, objektivita, věrné a poctivé zobrazení jsou kritéria hodnocení účetní závěrky, která se zaměřují hlavně na neutralitu zveřejněných informací v účetní závěrce a jejich ověřitelnost, nalezení možných významných chyb, a ověření, jestli ostatní informace v účetní závěrce popisují skutečnost a jsou v souladu s účetní závěrkou. Není možné posoudit, zda je zobrazení účetní závěrky věrné a poctivé, protože ho nelze porovnat se skutečným stavem. Proto se zde budeme řídit výrokem auditora, který by měl být bez výhrad, jelikož povinností auditora je zjistit, jestli účetní závěrka podává věrné a poctivé zobrazení, a zda účetní závěrka odpovídá skutečnému stavu a neobsahuje významné věcné nesprávnosti.

Příloha k účetní závěrce musí obsahovat informace o použitých účetních postupech, které musejí být stejné jako v předchozích letech, aby bylo možné jednotlivé informace srovnávat s minulým obdobím. Pokud účetní jednotka použije jiné účetní postupy, musí to odůvodnit v příloze a definovat dopady, které tato změna měla na účetní závěrku.

Výrok auditora k účetním závěrkám společnosti ABC a společnosti XYZ je bez výhrad. Tudiž účetní závěrka společnosti ABC podává věrný a poctivý obraz finanční pozice společnosti, její finanční výkonnosti a jejích peněžních toků za rok končící 31. prosince 2017 v souladu s Mezinárodními standardy účetního výkaznictví ve znění přijatém Evropskou unií. Účetní závěrka společnosti XYZ podává věrný a poctivý obraz finanční pozice společnosti, její finanční výkonnosti a jejích peněžních toků za rok končící 31. března 2018 v souladu s českými účetními předpisy.

V příloze k účetní závěrce definují společnosti zvolené účetní postupy a jejich konzistentnost s účetními postupy použitými v předchozích obdobích při sestavování účetních závěrek, popřípadě definují změnu účetního postupu a jeho vliv na sestavení účetní závěrky. Společnosti se v popisování účetních postupů zaměřily hlavně na popis hodnotově významných položek. Účetní závěrka společnosti ABC (v souladu s IFRS) obsahuje podrobné vysvětlení použitých účetních metod, naopak účetní závěrka společnosti XYZ obsahuje velmi stručné informace o použitých účetních postupech ve srovnání se společností ABC. Z tohoto hlediska by mohla být účetní závěrka společnosti XYZ méně využitelná pro rozhodování investora oproti účetní závěrce

společnosti ABC, která obsahuje detailnější informace o společnosti a o jejích finančních rizicích a jejich řešení.

Obě zkoumané účetní závěrky obsahují informace o pozitivních a negativních vlivech na hospodaření společnosti. Posouzení této skutečnosti je omezené, protože nelze účetní závěrku porovnat se skutečným stavem, proto budeme vycházet z výroku auditora, který je bez výhrad. Společnost, která by např. zkreslovala negativní informace a vyzdvihovala by pozitivní informace v účetní závěrce, by nepodávala věrný a poctivý obraz a neposkytovala by veškeré informace, které jsou důležité pro rozhodování investora.

Jak už bylo zmíněno, účetní závěrka společnosti ABC a účetní závěrka společnosti XYZ obsahovala souhlasný výrok auditora, respektive výrok bez výhrad, což může být způsobeno výběrem společností, protože se jedná o velké účetní jednotky, které mají povinnost ověření účetní závěrky auditorem. Neznamená to, že všechny účetní jednotky s povinností ověřit účetní závěrku auditorem mají výrok auditora bez výhrad, ale tyto účetní jednotky musí splňovat přísnější požadavky, které jsou kladeny na velké účetní jednotky.

4.2.2 Relevantnost

Další faktor ovlivňující kvalitu účetní závěrky je relevantnost, která se týká významnosti informací zveřejňovaných v účetní závěrce. Všechny informace zveřejněné v účetní závěrce musejí nést významné informace. Údaje, které nemají velký vliv na hospodaření společnosti mohou mít vliv na relevantní informace v účetní závěrce, a tím negativně působit na rozhodnutí investora.

Účetní závěrka a výroční zpráva by také měla obsahovat důležité údaje pro odhad budoucího vývoje a informace o příležitostech a rizicích, které zvyšují využitelnost účetní závěrky pro investora. Údaje o budoucím vývoji jsou založeny na interních informacích, které nejsou dostupné externím uživatelům.

Účetní závěrka společnosti ABC a účetní závěrka společnosti XYZ neobsahují informace, které by významně zkreslovaly informace v účetní závěrce. Účetní závěrky a výroční zprávy obou společností neobsahují příliš mnoho informací o jejich budoucím vývoji a případných příležitostech a rizicích. Obsahují převážně obecné informace o příležitostech a rizicích. Pokud by tyto informace zveřejnily, mohly by tím zvýšit kvalitu účetní závěrky a její využitelnost pro investora.

4.2.3 Srozumitelnost a přehlednost

Formální úprava účetní závěrky má velký vliv na uživatelské vnímání účetní závěrky. Formální kvalita usnadňuje uživateli pochopení zveřejněných účetních výkazů a jejich souvislosti. Přehledné zobrazení údajů v účetní závěrce ovlivňuje využitelnost pro externí uživatele zejména díky jednodušší orientaci a vyhledávání informací v účetní

závěrce. Při zveřejňování důležitých a složitých informací je lepší využívat tabulky a grafy, které zvyšují přehlednost zveřejňovaných údajů v účetní závěrce, protože pomáhají uživateli lépe pochopit souvislosti a vztahy mezi vykazovanými údaji.

Když porovnáme účetní závěrky společnosti ABC a společnosti XYZ v souvislosti s výroční zprávou, obě účetní závěrky jsou sestaveny v logické posloupnosti a jejich jednotlivé části jsou zřetelně vymezeny. Výroční zpráva společnosti ABC obsahuje mezi jednotlivými kapitoly prázdné stránky s obrázky, které jednoznačně oddělují jednotlivé části účetní závěrky. V případě, že uživatel nečte výroční zprávu jako celek, ale pouze vyhledává konkrétní informace, může tato úprava působit neuspořádaně, protože výroční zpráva obsahuje 146 stran, což je velký soubor informací, ve kterém se špatně vyhledávají informace. Příloha k účetní závěrce společnosti ABC na rozdíl od společnosti XYZ neobsahuje obsah, který je zde velkou nutností, protože příloha obsahuje 30 stran, které jsou řazeny do jednotlivých kapitol, takže by obsah usnadnil vyhledávání informací v příleze k účetní závěrce. V tomto ohledu je účetní závěrka společnosti XYZ přehlednější.

Účetní závěrky společnosti ABC a společnosti XYZ jsou dobře srozumitelné. Obě společnosti používají ve svých účetních závěrkách odpovídající odborné pojmy, které vedou k jasnému a srozumitelnému výkladu účetních závěrek. Pouze účetní závěrka společnosti XYZ obsahuje stručné a spíše obecné komentáře, které lehce snižují srozumitelnost účetní závěrky, na rozdíl od účetní závěrky společnosti ABC, která obsahuje jasné, srozumitelné a podrobné komentáře.

Když se zaměříme na prezentaci údajů v účetní závěrce, společnost ABC používá souhrnné tabulky, které slouží k lepší srozumitelnosti vykazovaných údajů. Naopak společnost XYZ nepoužívá tabulky tolik jako společnost ABC, přitom by tabulky ve spoustě případech lépe prezentovaly vykazované informace než text. Což nesnižuje kvalitu účetní závěrky společnosti XYZ, jen by bylo dobré v některých případech použít tabulky, které vedou k lepšímu zobrazení zveřejňovaných informací, a které usnadňují uživateli orientaci v účetní závěrce. Účetní závěrky neobsahují souhrnné indexy nebo poměrové ukazatele, které by pozitivně ovlivnily využitelnost účetních závěrek, protože by snížily náklady investora na získání těchto informací.

4.2.4 Srovnatelnost

Kvalita účetní závěrky z hlediska srovnatelnosti se zaměřuje na porovnávání vykazovaných informací z hlediska použitých účetních metod a odhadů. Aby byla účetní závěrka srovnatelná, musí účetní jednotka zajistit konzistentnost účetních metod a odhadů. V případě změny účetních metod a odhadů musí účetní jednotka dostatečně vysvětlit podstatu změny a její vliv na vykazované údaje.

Dále musí být údaje srovnatelné s minulým účetním obdobím, což zajišťuje konzistentnost účetních metod a odhadů. Takže v případě změny účetních metod a odhadů musí účetní jednotka přepracovat vykazované údaje na základě změny, aby bylo

možné srovnat minulé a běžné období. Účetní závěrka musí být také srovnatelná s účetními výkazy ostatních účetních jednotek, proto musí být v příloze k účetní závěrce uvedeny použité účetní postupy a vysvětlení jednotlivých položek v účetních výkazech.

Společnost ABC uvádí v příloze k účetní závěrce podrobný popis změny účetních postupů, k jaké změně účetních metod došlo, jaký to mělo dopad na účetní závěrku. Společnost XYZ neprováděla žádné změny v účetních postupech za účetní období 1. dubna 2017 – 31. března 2018, tudíž není možné v tomto ohledu účetní závěrky porovnat.

Účetní závěrky obou společností obsahují srovnávací údaje za minulé období v účetních výkazech a v příloze k účetní závěrce. Jsou tedy srovnatelné s účetními závěrkami jiných účetních jednotek.

4.2.5 Včasnost

Na včasnost zveřejnění účetní závěrky je možné nahlížet ze dvou pohledů, a to z pohledu legislativy a času. Z pohledu legislativy musí účetní jednotka zveřejnit účetní závěrku včas do sbírky listin. Jak už bylo zmíněno v teoretické části, účetní jednotky s povinností ověření účetní závěrky auditorem musí zveřejnit ověřenou účetní závěrku a výroční zprávu do 30 dnů po jejich schválení nejvyšším orgánem, nejpozději však do 12 měsíců od rozvahového dne účetní závěrky i v případě, že účetní závěrka a výroční zpráva nebyly schváleny. Dle zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu je povinností kótované účetní jednotky zveřejnit výroční zprávu a konsolidovanou účetní závěrku nejpozději do čtyř měsíců od rozvahového dne. Dále je možné včasnost řešit z hlediska času, který uplyne mezi rozvahovým dnem a dnem zveřejnění účetní závěrky. Čím delší je toto období, tím víc se snižuje aktuálnost zveřejněných informací, a tím i využitelnost účetní závěrky pro investora, protože neaktuální informace by mohly vést ke špatnému investičnímu rozhodnutí.

Účetní závěrka společnosti ABC a účetní závěrka společnosti XYZ nebyly zveřejněny do 30 dnů po jejich schválení nejvyšším orgánem společnosti. Společnost ABC zveřejnila účetní závěrku do sbírky listin po třech měsících od schválení nejvyšším orgánem a účetní závěrka společnosti XYZ byla zveřejněna po čtyřech měsících. Ale společnost ABC a společnost XYZ zveřejnily účetní závěrku do 12 měsíců od rozvahového dne, což je v souladu se zákonem.

Společnost ABC je kótována na burze cenných papírů, a proto musela zveřejnit účetní závěrku do čtyř měsíců od rozvahového dne. Společnost XYZ zveřejnila účetní závěrku až po 206 dnech od rozvahového dne. Dlouhé časové období mezi rozvahovým dnem a dnem zveřejnění účetní závěrky snižuje využitelnost účetní závěrky pro investora, protože investor potřebuje co nejaktuálnější informace, aby mohl činit relevantní ekonomická rozhodnutí. Z tohoto pohledu je účetní závěrka společnosti ABC lépe využitelná pro investora než účetní závěrka společnosti XYZ. Nicméně společnost XYZ je

dceřinou společností, jejíž mateřská společnost je kótovaná na burze cenných papírů, tudíž je její účetní závěrka součástí konsolidované účetní závěrky mateřské společnosti, která musela zveřejnit výroční zprávu a konsolidovanou účetní závěrku do čtyř měsíců po skončení účetního období.

4.3 Význam a využitelnost účetní závěrky pro investora

Jak už bylo zmíněno v teoretické části, rozvaha, výkaz zisku a ztráty, přehled o finančních tocích a příloha k účetní závěrce jsou důležitými dokumenty pro tvorbu ekonomických rozhodnutí investora. V tabulce 7 jsou vybrány následující účetní informace z účetní závěrky společnosti ABC a účetní závěrky společnosti XYZ.

Tabulka 7 Vybrané účetní informace

	Společnost ABC	Společnost XYZ
Aktiva = Pasiva	39 724 mil. Kč	17 149 mil. Kč
Stálá aktiva	27 557 mil. Kč	11 304 mil. Kč
Oběžná aktiva	12 167 mil. Kč	4 465 mil. Kč
Cizí zdroje	9 201 mil. Kč	10 123 mil. Kč
Tržby	26 799 mil. Kč	14 151 mil. Kč
Výsledek hospodaření za účetní období	4 389 mil. Kč	1 125 mil. Kč
Průměrný počet zaměstnanců	3 414	1 513

Zdroj: Vlastní zpracování

Při prvním pohledu na účetní výkazy obou společností je vidět jeden hlavní rozdíl mezi nimi. A to, že společnost ABC má dvakrát tak větší bilanční sumu, tržby a třikrát větší výsledek hospodaření po zdanění. I přes tyto rozdíly nemají společnosti tak rozdílné cizí zdroje. Společnost ABC má cizí zdroje ve výši 9 201 mil. Kč a společnost XYZ má cizí zdroje ve výši 10 123 mil. Kč. Společnost XYZ má tak vysoké závazky, protože má závazky k ovládající a řídicí osobě ve výši 7 000 mil. Kč, které jsou největší položkou v cizích zdrojích. Investor se také zaměřuje právě na cizí zdroje společnosti, hlavně na dlouhodobé závazky, které vypovídají o zadluženosti společnosti a zároveň o výnosnosti vlastního kapitálu (viz následující podkapitola).

Příloha vysvětluje významné položky v účetních výkazech, a proto se jedná o jeden z nejdůležitějších dokumentů pro investora. Při porovnání výkazů zisku a ztráty společnosti ABC a společnosti XYZ je možné vidět, že společnost ABC má tržby ve výši 26 799 mil. Kč a společnost XYZ má tržby ve výši 14 151 mil. Kč, což je dvakrát méně než u společnosti ABC, protože společnost ABC má skoro dvakrát větší počet registrovaných zákazníků. V příloze obou společností je uvedena struktura tržeb, ve které je vidět, že se jedná o tržby, jenž přímo souvisí s hlavní činností společnosti. Stejně tak když se zaměříme na strukturu dlouhodobého majetku, obě společnosti vlastní dlouhodobý majetek, který přímo souvisí s předmětem podnikání společnosti. Z přílohy k účetní závěrce je možné vyčíst, že společnost ABC má dvakrát větší průměrný počet zaměstnanců než společnost XYZ.

Když srovnáme obě společnosti s jejich konkurentem v odvětví, konkurenční společnost vykazuje tržby 29 918 mil. Kč. Bohužel v tomto případě nelze určit tržní podíl jednotlivých společností, protože konkurenční společnost zveřejňuje aktivní počet zákazníků, zatímco společnost ABC a společnost XYZ uvádí registrovaný počet zákazníků.

I přestože se jedná o dvě velké účetní jednotky se stejným předmětem podnikání a se stejnými zákazníky, společnost ABC dosahuje z hlediska struktury majetku, závazku, tržeb a výsledku hospodaření minimálně dvakrát lepších hodnot. Další informace o finanční situaci získá investor z analýzy poměrových ukazatelů, které poskytují informace o rentabilitě, likviditě a zadluženosti společnosti.

4.3.1 Analýza poměrových ukazatelů

Pro získání informací o finančním zdraví vybraných společností byla provedena analýza následujících poměrových ukazatelů.

Tabulka 8 Ukazatele rentability

Ukazatele rentability	Společnost ABC			Společnost XYZ		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
ROA	15,67 %	15,51 %	14,02 %	5,74 %	6,71 %	8,43 %
ROE	15,26 %	15,30 %	14,38 %	14,28 %	13,99 %	17,44 %
ROS	17,54 %	18,00 %	16,38 %	4,83 %	5,34 %	7,95 %

Zdroj: Vlastní zpracování

ROA u společnosti ABC klesá, což je způsobeno tím, že aktiva rostou rychleji než EBIT. ROE v roce 2016 mírně vzrostlo, protože vzrostl i čistý zisk, v roce 2017 ROE kleslo na nižší hodnotu než v předchozích letech, protože poklesl vlastní kapitál a čistý zisk. V roce 2016 hodnota ROS vzrostla, protože vzrostly tržby, ale v roce 2017 klesly tržby, a tím poklesla i hodnota ROS.

Společnosti XYZ rostou aktiva úměrně zisku před zdaněním a před úhradou úroků, proto jí stále roste hodnota ROA. Hodnota ROE roste, pouze v roce 2016 je o malinko menší než v roce 2015, protože vlastní kapitál vzrostl více než čistý zisk, ale v roce 2017 hodnota ROE vzrostla, protože se zvýšil čistý zisk o 380 mil. Kč. ROS stále roste, protože tržby rostou úměrně čistému zisku.

Tabulka 9 Ukazatele likvidity

Ukazatele likvidity	Společnost ABC			Společnost XYZ		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Běžná likvidita	2,00	1,95	1,88	0,55	1,13	0,84
Pohotová likvidita	1,87	1,83	1,77	0,54	1,09	0,81
Okamžitá likvidita	0,66	0,72	0,81	0,01	0,06	0,03

Zdroj: Vlastní zpracování

Společnost ABC splňuje u běžné likvidity doporučenou hodnotu. Pohotová likvidita a okamžitá likvidita je větší než doporučená hodnota, ale ne nijak výrazně, podnik nezadržuje příliš mnoho oběžných aktiv. Společnost je tedy schopna dostát svým závazkům. Z přílohy k účetní závěrce můžeme vyčíst, že společnost ABC obezřetně řídí svou likviditu a snaží se udržovat dostatečnou úroveň hotovosti a obchodovatelných cených papírů.

Společnost XYZ má problémy dostát svým závazkům. Pouze v roce 2016 splňuje doporučenou hodnotu pro pohotovou likviditu. Společnost nemá dostatek oběžných aktiv, aby dostála svým závazkům.

Tabulka 10 Ukazatele zadluženosti

Ukazatele zadluženosti	Společnost ABC			Společnost XYZ		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Celková zadluženost	19,08 %	20,29 %	23,16 %	70,63 %	63,84 %	59,04 %
Úrokové krytí	67	88	81	11	13	24

Zdroj: Vlastní zpracování

Celková zadluženost společnosti ABC je menší než 50 % což je doporučená hodnota. Zadluženost se tedy pohybuje v rozumné míře a má prostor po další využívání cizího kapitálu. Úrokové krytí se pohybuje v rozmezí 67-88, společnost je tedy schopna z provozního zisku uhradit úroky.

Společnost XYZ má celkovou zadluženost větší než 50 %, nadměrná zadluženost je rizikem a pro společnost může být těžší získat další dluh. Nicméně hodnota celkové zadluženosti klesá, a pokud bude klesat stejným tempem, během pár let bude mít společnost celkovou zadluženost menší než 50 %. Úrokové krytí je nižší než u společnosti ABC, což souvisí s vyšší zadlužeností společnosti XYZ, ale přesto je společnost schopna úroky hradit.

Na základě poměrových ukazatelů rentability by bylo pro investora výhodnější si vybrat společnost ABC. Její rentabilita mírně klesá oproti společnosti XYZ, jejíž rentabilita roste. Ale likvidita společnosti ABC se pohybuje kolem doporučených hodnot, v některých případech je nepatrně větší než doporučená hodnota. Společnost XYZ nemá dostatek likvidních aktiv, aby byla v případě potřeby schopna dostát svým závazkům. I co se týče ukazatelů zadluženosti, si společnost ABC vede lépe než společnost XYZ, která má vysokou zadluženost. Celková zadluženost společnosti ABC se pohybuje v rozmezí 19-23 %, a tím má možnost více využívat cizí kapitál, který může pomoci k dalšímu rozvoji společnosti, čímž je i lepší volbou pro investora.

4.4 Shrnutí

Na základě výroku auditora účetní závěrka společnosti ABC a účetní závěrka společnosti XYZ podávají věrný a poctivý obraz o předmětu účetnictví a finanční situaci účetní

jednotky. Vzhledem k tomu, že nelze účetní závěrky porovnat se skutečným stavem, bereme zde v úvahu výrok auditora (bez výhrad), jehož povinností je zjistit, zda účetní závěrka podává věrné a poctivé zobrazení, odpovídá skutečnému stavu a neobsahuje významné nesprávnosti. Z toho vyplývá, že účetní závěrky obou společností odpovídají skutečnému stavu v souladu s účetními metodami, které vedou k dosažení věrnosti.

Dále obě společnosti definovaly ve svých účetních závěrkách účetní postupy, popřípadě změnu účetního postupu a jeho vliv na sestavení účetní závěrky. Z výsledků analýzy bylo zjištěno, že společnost ABC ve své účetní závěrce velmi podrobně vysvětluje použité účetní metody, proto je lépe využitelná pro investorské rozhodování než účetní závěrka společnosti XYZ, která obsahuje velmi stručné informace o použitých účetních postupech.

Informace o zveřejňování pozitivních a negativních vlivech na hospodaření společnosti v účetní závěrce nebylo možné posoudit, protože jak už bylo napsáno, není možné porovnat účetní závěrku se skutečným stavem. Zde musíme opět vycházet z výroku auditora, který je bez výhrad, tudíž společnosti zveřejňují všechny informace o hospodaření společnosti.

Na základě tohoto aspektu jsou účetní závěrky obou společností využitelné pro investora, pouze společnost ABC obsahuje více podrobnějších informací, a tím je i lépe využitelná pro investora.

Co se týče relevantnosti, obě společnosti ve svých účetních závěrkách nezveřejňují nepodstatné informace, které by zkreslovaly účetní závěrku. Účetní závěrka společnosti ABC a účetní závěrka společnosti XYZ neobsahují dostatek informací o budoucím vývoji a o případných příležitostech a rizicích, jedná se o údaje, jejichž zveřejnění není nařízeno legislativou. Ale zveřejnění těchto údajů by výrazně zvýšilo využitelnost účetních závěrek pro investora.

Srozumitelnost a přehlednost je jeden z nejdůležitějších aspektů na kvalitu účetní závěrky. Usnadňuje uživateli orientaci v účetní závěrce a její pochopení. Tento aspekt je do jisté míry velmi subjektivní, ale účetní závěrka by měla být zpravována v logické posloupnosti a jednotlivé části by od sebe měly být odděleny, aby se v ní uživatel snadno orientoval. Účetní závěrky obou společností tyto kritéria splňují. Společnost XYZ uvádí v příloze k účetní závěrce obsah, který slouží k jednodušší orientaci. Naopak v příloze k účetní závěrce společnosti ABC obsah chybí, přitom příloha společnosti ABC je velmi obsáhlá, tudíž by obsah pomohl k lepší orientaci v příloze k účetní závěrce. Příloha k účetní závěrce společnosti XYZ je proto přehlednější než příloha společnosti ABC.

Společnosti používají v účetních závěrkách odpovídající odborné pojmy. Příloha k účetní závěrce společnosti XYZ obsahuje stručné a obecné komentáře, na rozdíl od účetní závěrky společnosti ABC, jejíž komentáře jsou velmi podrobné, a tvoří tak účetní

závěrku lépe srozumitelnou. Z tohoto hlediska je pro investora lépe využitelná účetní závěrka společnosti ABC.

Společnost ABC lépe prezentuje údaje v účetní závěrce než společnost XYZ. Často používá souhrnné tabulky, díky kterým je účetní závěrka srozumitelnější a lépe zobrazuje zveřejňované informace, a tím umožňuje jednodušší orientaci pro uživatele.

Srovnatelnost je dalším aspektem, podle kterého se hodnotí kvalita účetní závěrky, protože účetní jednotky musí používat konzistentní účetní metody, aby bylo možné účetní závěrku porovnat s minulým obdobím, popřípadě s účetními výkazy jiných účetních jednotek. Účetní jednotky musí také uvádět případnou změnu účetních metod včetně řádného odůvodnění a vlivu změny na účetní závěrku. Společnost ABC uvedla podrobný popis změn účetních metod a jejích vlivů na účetní závěrku. Společnost XYZ bohužel žádnou změnu v daném účetní období neprováděla, tudíž nelze v tomto směru účetní závěrky porovnat.

Popis jednotlivých účetních metod v příloze k účetní závěrce společnosti ABC byl velmi podrobně rozepsán, na rozdíl od společnosti XYZ, která v příloze uváděla pouze stručné komentáře o použitých účetních metodách. Z tohoto pohledu byla účetní závěrka společnosti ABC lépe využitelná pro investora než účetní závěrka společnosti XYZ. V obou účetních závěrkách byly uvedeny srovnávací údaje za minulé účetní období.

Včasnost zveřejnění účetní závěrky byla sledována z hlediska legislativy a z hlediska času, který uplynul mezi rozvahovým dnem a dnem zveřejnění účetní závěrky. Z hlediska legislativy musí zveřejnit účetní jednotka účetní závěrku do 30 dnů po jejím schválení nejvyšším orgánem, ale nejpozději do 12 měsíců od rozvahového dne účetní závěrky. Povinností kótované účetní jednotky je zveřejnit účetní závěrku do čtyř měsíců po skončení účetního období.

Společnost ABC a společnost XYZ nezveřejnily své účetní závěrky do 30 dnů po jejich schválení, ale zveřejnily účetní závěrku do 12 měsíců od rozvahového dne, tedy v souladu se zákonem.

Společnosti XYZ zveřejnila účetní závěrku po více než půl roce od rozvahového dne. Bohužel čím je delší období mezi rozvahovým dnem a dnem zveřejnění účetní závěrky, tím klesá aktuálnost informací, a také klesá i využitelnost pro investora. Přestože je účetní závěrka oficiálním zdrojem informací pro investora, s dlouhým obdobím mezi rozvahovým dnem a dnem zveřejnění účetní závěrky klesá hodnota informací a tím i její využitelnost pro investora. Společnost ABC zveřejnila účetní závěrku do čtyř měsíců po rozvahovém dni, proto je její účetní závěrka využitelnější pro investora než účetní závěrka společnosti XYZ.

Z výsledků analýzy kvality vyplývá, že účetní závěrka sestavená v souladu s Mezinárodními standardy účetního výkaznictví (společnost ABC) má lepší kvalitativní vlastnosti

než účetní závěrka sestavená v souladu s právními předpisy České republiky (společnost XYZ). Účetní závěrka dle IFRS obsahuje podrobný popis účetních metod a jejich změn a souhrnné tabulky, které lépe prezentují informace, dále obsahuje všechny významné informace, jejichž zveřejnění nařizuje legislativa. I co se týče formální stránky, je účetní závěrka logicky sestavena a jednotlivé části na sebe navazují a jsou od sebe dobře odděleny. Účetní závěrka podle ČÚS nemá špatnou kvalitu, ale v porovnání s účetní závěrkou podle IFRS je pro investora lépe využitelná účetní závěrka sestavená podle IFRS než podle českých účetních pravidel.

Při analýze rozvahy a výkazu zisku a ztráty jsme zjistili, že společnost ABC má dvakrát větší majetek a zdroje financování než společnost XYZ. Celkově co se týče finanční situace, je na tom společnost ABC mnohem lépe než společnost XYZ. Analýza poměrových ukazatelů potvrdila, že společnost ABC se nachází v lepší finanční situaci než společnost XYZ.

Ukazatele rentability společnosti XYZ sice rostou na rozdíl od společnosti ABC, kde mírně klesají, což je způsobeno nízkým růstem zisku. Ale likvidita společnosti XYZ téměř vůbec nedosahuje doporučených hodnot, což znamená, že společnost nemá dostatek likvidních aktiv, kterými by v případě potřeby uhradila krátkodobé závazky. Naopak likvidita společnosti ABC se pohybuje v doporučených hodnotách, případně je větší než doporučená hodnota, společnost by tak byla v případě potřeby schopna dostát svým závazkům. I celková zadluženost společnosti ABC se pohybuje kolem 21 %, na rozdíl od společnosti XYZ, jejíž zadluženost je více než 50 %.

Na základě analýzy kvality účetní závěrky jsme zjistili, že účetní závěrka společnosti ABC je velmi dobře využitelná pro investora. Stejně tak po porovnání účetních výkazů společností a analýze jejich poměrových ukazatelů jsme zjistili, že z hlediska finanční situace je na tom lépe společnost ABC. Její účetní závěrka je využitelnější pro investora než účetní závěrka společnosti XYZ.

Cílem bakalářské práce bylo porovnat účetní závěrky dle českých účetních postupů a dle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví. Přínosem práce bylo identifikovat informační potenciál přílohy k účetní závěrce pro investora k vytvoření relevantních ekonomických rozhodnutí. Na základě stanoveného cíle a přínosu bakalářské práce bylo pomocí analýzy kvality účetní závěrky zjištěno, že účetní závěrka sestavená dle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví je lépe využitelná pro investora než účetní závěrka sestavená podle českých účetních pravidel.

Závěr

Tato bakalářská práce se zabývala tématem kvality účetní závěrky a využitelností účetní závěrky pro investora. Cílem práce byla komparace účetní závěrky dle Českých účetních standardů a dle Mezinárodních účetních standardů IFRS. Práce byla zaměřena na to, zda jsou informace v účetní závěrce užitečné pro investora, a mají pro něj využití při tvorbě relevantních ekonomických rozhodnutí. Celá práce byla rozdělena na část teoretickou a praktickou.

Teoretická část se skládala ze tří kapitol. První kapitola se věnovala účetní závěrce sestavené dle českých účetních pravidel. Obsahovala informace o klasifikaci účetních jednotek a definovala jednotlivé výkazy účetní závěrky (rozvaha, výkaz zisku a ztráty, příloha k účetní závěrce, přehled o peněžních tocích, přehled o změnách vlastního kapitálu), výroční zprávu, audit a ověření účetní závěrky auditorem a zveřejnění účetní závěrky. Druhá kapitola pojednávala o účetní závěrce sestavené dle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví a vysvětlovala rozdíly mezi účetní závěrkou sestavenou podle českých účetních pravidel a účetní závěrkou sestavenou podle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví. Třetí kapitola se věnovala požadavkům na kvalitu účetní závěrky podle právních předpisů České republiky a podle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví. Dále se věnovala využitelnosti účetní závěrky pro investora a analýze poměrových ukazatelů.

Praktická část obsahovala představení dvou společností, které byly vybrány pro účely této bakalářské práce. Dále byla provedena analýza kvality účetní závěrky podle pěti požadavků na kvalitu účetní závěrky – poctivé a věrné zobrazení, relevantnost, srozumitelnost a přehlednost, srovnatelnost a včasnost. Nakonec byla v praktické části provedena analýza účetní závěrky z pohledu využitelnosti pro investora. Účetní závěrky obou společností byly porovnány podle finanční situace a byla provedena analýza poměrových ukazatelů.

Z výsledku analýzy kvality bylo zjištěno, že účetní závěrka sestavená podle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví je z hlediska kvality lépe využitelná pro investora při tvorbě relevantních ekonomických rozhodnutí.

Seznam použité literatury

KNIŽNÍ LITERATURA

Březinová, H. 2017. *Rozumíme účetní závěrce podnikatelů*. 2. vydání. Praha : Wolters Kluwer ČR, a. s., 2017. ISBN 978-80-7552-603-8.

Dvořáková, D. 2017. *Finanční účetnictví a výkaznictví podle mezinárodních standardů IFRS*. 5. aktualizované a přepracované vydání. Brno : BizBooks, 2017. ISBN 978-80-265-0692-8.

Jílek, J. 2018. *Hlavní účetní systémy IFRS a US GAAP*. Praha : Grada Publishing, a. s., 2018. ISBN 978-80-247-2774-5.

Scholleová, H. 2017. *Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy*. 3., aktualizované vydání. Praha : Grada Publishing, a. s., 2017. ISBN 978-80-271-0413-0.

Strouhal, J. a kol. 2013. *Oceňování v účetnictví*. Praha : Wolters Kluwer ČR, a. s., 2013. ISBN 978-80-7978-366-1.

Strouhal, J. a kol. 2016. *Zveřejňování obchodních korporací*. Praha : Wolters Kluwer ČR, a. s., 2016. ISBN 978-80-7552-157-6.

Šteker, K. a Otrusinová, M. 2016. *Jak číst účetní výkazy: základy českého účetnictví a výkaznictví*. 2., aktualizované a rozšířené vydání. Praha : Grada Publishing, a. s., 2016. ISBN 978-80-271-0048-4.

INTERNETOVÉ ZDROJE

Ministerstvo spravedlnosti České republiky. *Veřejný rejstřík a Sběrka listin*, 2012. [online]. [cit. 2019-08-09]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik>

Společnost ABC. *Výroční zprávy*, 2004. [online]. [cit. 2019-08-10]. Dostupné z: <https://www.abc.cz/vyrocní-zpravy>

Společnost XYZ. *O společnosti*, 2019. [online]. [cit. 2019-08-10]. Dostupné z: <https://www.xyz.cz/o-xyz/o-spolecnosti/>

LEGISLATIVA

České účetní standardy

Mezinárodní standardy účetního výkaznictví

Vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví

Zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví

Seznam použitých zkratk

ČÚS	České účetní standardy
IFRS	Mezinárodní standardy účetního výkaznictví International Financial Reporting Standards
ZK	základní kapitál
atd.	a tak dále
mil.	milion
např.	například
tj.	to jest
tzv.	takzvaný

Seznam tabulek

Tabulka 1 Klasifikace účetní jednotky	7
Tabulka 2 Struktura rozvahy dle vyhlášky č. 500/2002 Sb.....	9
Tabulka 3 Výkaz zisku a ztráty	10
Tabulka 4 Struktura přehledu o peněžních tocích	12
Tabulka 5 Rozsah účetní závěrky	14
Tabulka 6 Položky zveřejňované v rozvaze	16
Tabulka 7 Vybrané účetní informace.....	28
Tabulka 8 Ukazatele rentability	29
Tabulka 9 Ukazatele likvidity	29
Tabulka 10 Ukazatele zadluženosti	30

Evidence výpůjček

Prohlášení:

Dávám svolení k půjčování této bakalářské práce. Uživatel potvrzuje svým podpisem, že bude tuto práci řádně citovat v seznamu použité literatury.

Jméno a příjmení: Michala Petrů

V Praze dne: 21. 08. 2019

Podpis:

Jméno	Oddělení/ Pracoviště	Datum	Podpis